אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

חג שמח מן האקדמיה ללשון העברית

אנחנו מאחלים לכם ולכל אהוביכם
חג שמח ורגוע
ובריאות לרוב!

ושנשתחרר במהרה משעבוד הנגיף
לחירות מן הבידוד.

נסתפק גם בשגרה...

מדור חגיגי באתר לקראת פסח

קושיות לשולחן הסדר

מה המשמעות המילולית של "כל דכפין"?
מתי החלו לאחל "חג שמח"?
איך אומרים בעברית קניידלך?

אנחנו מוסיפים לעדכן כל העת את המדור המיוחד שפתחנו באתר ובו שפע של פעילויות להעשרת העברית מהבית לילדים ולכל המשפחה: מיזמי תוכן, דפי צביעה לילדים, סרטונים לצפייה מהבית, משחקים, חידונים ועוד ועוד.

חידון לחג האביב

קושיות לשולחן הסדר

"שלושה־עשר מי יודע?... שלושה־עשר מידיא"

מדוע שרים "שלושה־עשר מידיא" ולא "שלוש־עשרה מידיא", הרי המילה 'מידה' היא ממין נקבה? השיר 'אחד מי יודע' הוא פיוט עממי מימי הביניים. בנוסחאות מוקדמות שנמצאו בגניזת קהיר יש לשיר רק שנים־עשר בתים, ונראה שהבית השלושה־עשר הוא תוספת מאוחרת, ככל הנראה אשכנזית.

המילה 'מידיא' איננה מוכרת מן הארמית. למעשה זו פשוט הכלאה של המילה העברית 'מידה' עם צורן הרבים הארמי, בהשפעת המילים המזכרות לפניה בשיר: 'מוכביא', 'דיבריא', 'שבטיא'. בהשפעתן באה גם כאן סיומת הרבים הארמית של הזכר ('מידיא') ולא של הנקבה ('מידתא'), ושם המספר בא אף הוא בזכר – שלושה־עשר במקום שלוש־עשרה.

לפירוט הדברים

נגיף קורונה או נגיף הקורונה?

התשובה על אחת השאלות הנפוצות שאנו מקבלים בימים אלו נמצרת ממעמדו של השם 'קורונה' – האם מדובר בשם פרטי כמו 'משה' או 'מרים' או שמעמדו דומה לשם של צמח או של בעל חיים.

אלו הרואים בשם 'קורונה' שם פרטי ממליצים לומר 'נגיף קורונה' במבנה של סמיכות (כמו 'מחלת אלצהיימר') או 'הנגיף קורונה' במבנה של שם ותמורה (כמו 'המלך דוד'). אחרים אינם רואים בעיה ביידוע השם 'קורונה' ואינם מרגישים אפוא צרימה בצירופים 'נגיף הקורונה', 'מגפת הקורונה' וכדומה.

לקריאה נוספת – העברית ונגיף קורונה

יובל לפטירתו של נתן אלתרמן

"הַשָּׂפָה הַיָּפָה, הַשְּׁרִידָה הַיְחִידָה –
כָּךְ דּוֹרוֹת בָּךְ הָגוּ בְּחֻלְּם.
בְּרֵאוֹתָם אֶת פָּנֶיךָ כְּרֵאוֹת אַגָּדָה,
בְּלָטֵשׁם בָּךְ כָּל תֵּג כְּלָטֵשׁ יַהֲלֹם."

(מתוך "שבוע הלשון העברית", נתן אלתרמן, הארץ, ט"ו בשבט ת"ש, 25 בינואר 1940).

בימים אלו מציינים יובל לפטירתו של נתן אלתרמן, ענק השירה העברית. אנחנו מזמינים אתכם לצפות בערב המיוחד שערכנו בשנה שעברה במלאת 80 שנה לצאתו של ספר בימוריו "כוכבים בחוץ".

לצפייה בערב שנערך בבית האקדמיה ללשון העברית

מאוצרות הארכיון – מילון כיס לכלי המטבח

לטובת כל מי שטורחים על הבישולים לקראת החג – המילון החזותי המובא פה בשלמותו יצא לאור בשנת תרצ"ג (1933) בתל אביב בהוצאת גדוד מגיני השפה והארגון להשלטת השפה העברית. המילון כולל מונחים שקבע ועד הלשון העברית בתחום המטבח.

מילון מונחי המטבח הוא השני בסדרת מילוני כיס שראו אור בשנות השלושים של המאה העשרים כחלק ממאמציהם המשותפים של גדוד מגיני השפה והארגון להשלטת העברית בכסם את מעמדה של העברית כשפת היישוב היהודי בארץ ישראל.
להגדרות ולאיורים במילון מצטרפות גם פרסומות למוצרי צריכה שונים.

לצפייה במילון

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה
האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401